

Nr 60 B.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1920 kl. 3 e. m.

*Utlåtande angående regleringen av utgifterna för kapitalökning
å tilläggsstat till riksstaten för år 1920 i avseende å
post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vatten-
fallsverk.*

(4:e avd.)

A. Postverket.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1920 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning: bil. 1: 1920 års tilläggsstat» fogade statsrådsprotokollet över civilärenden nämnda dag (punkt 1), föreslagit riksdagen att för inköp av inventarier för postverkets behov på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor. Inköp av inventarier. [1.°]

Utskottet har i sitt denna dag avgivna utlåtande, nr 60 A, punkt 1:o, yttrat sig angående medelsbehovet för ifrågavarande ändamål och därvid tillstyrkt anvisande jämväl av det nu äskade beloppet.

Beträffande sättet för täckande av ifrågavarande liksom samtliga övriga på tilläggsstaten äskade anslag till utgifter för kapitalökning för ändamål hörande under civildepartementet har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att detsamma finge utgå av lånemedel. Häremot har utskottet intet att erinra.

Utskottet får alltså hemställa,

*) Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet till tilläggsstaten.

att riksdagen må för inköp av *inventarier för postverkets behov* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor att utgå av låne-medel.

Uppförande av posthus i Krylbo. [2.] 2:o) Under hänvisning till vad utskottet i utlåtande nr 60 A, punkt 4:o), yttrat, får utskottet, i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag, hemställa,

att riksdagen må för uppförande å statens järnvägar tillhörig mark i *Krylbo* av en posthusbyggnad, för en beräknad kostnad av 350,000 kronor, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 175,000 kronor att utgå av lånemedel.

Inköp av fastighet i Gävle. [3.] 3:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 5:o), hemställer utskottet,

att riksdagen må för inköp av fastigheten nr 44 i tredje kvarteret i *Gävle* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande av posthus i Ludvika samt inköp av fastigheter i Borlänge, Jörn, Bengtsfors och Hudiksvall. [4—8.] 4:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å tomten nr 2 i kvarteret nr 6 i Ludvika av en posthusbyggnad (punkt 4), inköp för postverkets räkning av fastigheten nr 145 inom Borlänge köping ävensom verkställande av vissa ändringsarbeten inom fastighetens huvudbyggnad (punkt 5), inköp av västra delen av tomten nr XVIII inom Jörns kommun samt vidtagande av nödiga reparationer inom den därå uppförda byggnaden (punkt 6), inköp av den från ¹/₁₆ mantal Huvudgingen nr 1 avsöndrade lägenheten Kasen nr 1 i Bengtsfors (punkt 7) samt inköp för postverkets räkning av ett område om 1,000 kvadratmeter av tomterna nr 126 och 130 i mellersta stadsdelen i Hudiksvall (punkt 8) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat här

erinra.

5:o) Under hänvisning till vad utskottet uti sitt utlåtande nr 60 A, punkt 11:o), anført får utskottet hemställa,

Posthus-
byggnad
i Göteborg.

att riksdagen i anledning av de utav herrar A. C. Lindblad m. fl. och E. P. W. Röing m. fl. i ämnet väckta motioner må för fortsättande av *uppförandet av ett centralposthus i Göteborg* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 986,100 kronor att utgå av lånemedel.

B. Telegrafverket.

6:o) Beträffande telegrafverket har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 9) att till tackande av brist, som uppkommit å av riksdagen anvisade anslag för tillbyggnad av stationsbyggnaden å den telegrafverket tillhöriga fastigheten nr I och II i kvarteret Skvalperup i Malmö, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 220,000 kronor.

Stations-
byggnad i
Malmö.
[9.]

Under hänvisning till utredningen i ärendet, som återfinnes å sid. 20—21 av åberopade statsrådsprotokollet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till tackande av brist, som uppkommit å av riksdagen anvisade anslag för tillbyggnad av stationsbyggnaden å den telegrafverket tillhöriga *fastigheten nr I och II i kvarteret Skvalperup i Malmö*, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 220,000 kronor att utgå av lånemedel.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att för inköp för telegrafverkets räkning av östra delen av lägenheten Vallingsberg, innehållande en areal av 1,815,12 kvadratmeter samt omfattande tomten nr 107 samt delar av tomterna nr 108, 112 och 113 i kvarteret 41 i Skövde, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

Inköp av
byggnads-
tomt i
Skövde.
[10.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 21—23 av statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser inköp av en redan delvis bebyggd tomt i Skövde, varå skulle uppföras ett telegrafhus, jämväl

inrymmande lokaler för postverket. De å tomten befintliga byggnaderna bestå av ett butiks- och bostadshus, ett magasin och en snickareverkstad. Hyran för samtliga lokaler uppgår för närvarande till 4,030 kronor om året. Fastigheten, nu erbjuden för 90,000 kronor, var år 1918 taxerad till 66,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

Redan med hänsyn till den ringa avkastning, som fastigheten för närvarande lämnar i förhållande till den köpeskilling, densamma nu skulle betinga, har utskottet ansett sig böra ifrågasätta, huruvida det föreslagna förvärvet kan anses för staten så fördelaktigt, att det nu bör av riksdagen godkännas. Uppmärksammas må därvid att av den i ärendet lämnade utredningen icke framgår i vad mån de å tomten uppförda byggnaderna även framdeles efter den tilltänkta nybyggnaden kunna komma att bliva till nytta och lämna avkastning.

Enligt utskottets mening torde det icke vara uteslutet, att en gynnsammare lösning av denna byggnadsfråga skulle på annat sätt kunna vinnas. På grund härav och då saken icke synes vara av sådan brådskande natur, att ett uppskov ett eller annat år skulle medföra alltför stora olägenheter, anser sig utskottet nu icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda förslag, utan bör enligt utskottets mening förevarande fråga underkastas ytterligare utredning. Därvid torde böra tagas under förnyat övervägande, huruvida icke den fastighet, vari telegraf- och telefonstationen i Skövde för närvarande är inrymd, kan efter eventuellt förvärv av staten samt erforderlig om- och tillbyggnad tillgodose telegrafverkets framtida lokalbehov i nämnda stad. Enligt utskottets mening synes det nämligen icke uteslutet, att de svårigheter, som ansetts föreligga härför, låta sig övervinnas.

Under återopande av vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.

Inköp av
fastighet i
Kramfors.

[11.]

8:o) Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av den från 2^{9/16} seland Björsta nr 1 och 2 i Gudmundrå socken avsöndrade tomten nr 21 om 0,164 hektar i Kramfors municipalsamhälle med därå uppförda byggnader på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 24—26 av återopade statsrådsprotokollet.

Med den utveckling, telegrafverkets station i Kramfors nått, har den för ändamålet förhyrda lokalen blivit otillräcklig. Vidare är stationsbyggnadens läge i en utkant av samhället föga ägnat att på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt anordna de till stationen hörande ledningarna. Då möjlighet icke lär förefinnas att få hyrestiden förlängd utöver den 1 januari 1921 och då den för inköp ifrågasatta fastigheten synes vara väl lämpad för telegrafverkets behov, får utskottet, som funnit det begärda priset vara skäligt, hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av den från 2⁹/₁₆ seland Björsta nr 1 och 2 i Gudmundrå socken avsöndrade *tomten nr 21 om 0,164 hektar i Kramfors municipalsamhälle* med därå uppförda byggnader på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor att utgå av lånemedel.

9:o) Kungl. Maj:t har (punkt 12) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten nr 13 i kvarteret Carl XI i Hälsingborg å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

Inköp av byggnadstomt i Hälsingborg.
[12.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 27—29 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande fastighetsförvärv synes vara nödvändigt för fullständiggande av ett av telegrafverket tidigare för bebyggande inköpt tomtkomplex. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av *fastigheten nr 13 i kvarteret Carl XI i Hälsingborg* å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor att utgå av lånemedel.

10:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 13) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av tomten nr 62 i Robertsfors brukssamhälle på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500 kronor.

Inköp av byggnadstomt i Robertsfors.
[13.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 30 och 31 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utvecklingen av telegrafverkets verksamhet i Robertsfors har medfört behov av bättre lokaler för stationen därstädes än de nu förhyrda, vilka redan från början varit olämpliga för ändamålet.

Då tjänliga lokaler ej stå att på annat sätt erhålla, torde uppförande av en stationsbyggnad inom en kortare tid bliva nödvändig. För säkerställande av nämnda byggnadsföretag har en för ändamålet lämplig tomt ansetts redan nu böra inköpas.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av *tomten nr 62 i Robertsfors brukssamhälle* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500 kronor att utgå av lånemedel.

Inköp av
fastighet i
Simrishamn.

[14.]

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att för inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten nr 25 i kvarteret Lejonet i Simrishamn om 683,17 kvadratmeter på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 65,000 kronor.

Då av utredningen i ämnet (sid. 32—33 av statsrådsprotokollet) framgår, att telegraf- och telefonstationen i Simrishamn på grund av den ökade trafiken är i behov av större och i övrigt lämpligare lokaler än de nuvarande samt denna fråga synes kunna på ett tillfredsställande sätt ordnas genom det nu ifrågasatta fastighetsförvärvet, får utskottet med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av *fastigheten nr 25 i kvarteret Lejonet i Simrishamn* om 683,17 kvadratmeter på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 65,000 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av arbetar-
bostäder i
Nynäshamn.

[15.]

12:o) Kungl. Maj:t har (punkt 15) föreslagit riksdagen att för uppförande av arbetarbostäder å telegrafverket tillhöriga fastigheter i Nynäshamns köping på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 34—38 av åberopade statsrådsprotokollet.

Vid framläggande år 1917 av förslag om anvisande av anslag av 900,000 kronor för beredande av arbetarbostäder i Nynäshamn förutsattes, att för nämnda belopp skulle kunna erhållas 132 lägenheter om 1 rum och kök. Antalet arbetare vid verkstaden utgjorde då 553 och beräknades efter tillbyggnaden komma att uppgå till 800. Sedan nämnda tillbyggnad blivit fullbordad, kan verkstaden bereda arbete för 900 arbetare. Emellertid hava icke kunnat anställas mer än 663 arbetare, enär på grund av bostadsbristen i Nynäshamn bostäder icke stå att erhålla åt flera än nämnda antal arbetare. Vidare hava de under senare åren oerhört stegrade arbets- och materialprisen medfört, att för ovannämnda anslag å 900,000 kronor kunnat beredas endast 80 bostäder — därav dock några inredda för 2 rum och kök — i stället för de beräknade 132. Det har därför befunnits vara av behovet påkallat att på redan för ändamålet inköpta tomter uppföra ytterligare 9 bostadshus, innehållande sammanlagt 40 lägenheter, varav 32 om ett rum och kök och 8 om 2 rum och kök för en sammanlagd kostnad av 500,000 kronor.

Med hänsyn till angelägenheten av att telegrafverkets verkstad må kunna rationellt utnyttjas torde det vara nödvändigt, att genom ytterligare nybyggnad bättre bostadsmöjligheter beredas för arbetarna därstädes.

Utskottets
yttrande.

Vid avlagt besök i Nynäshamn har utskottet funnit den för ifrågasvarande nya bostäder avsedda byggnadsplatsen för sitt ändamål fullt lämplig. Tomterna äro högt och torrt belägna på en barrskogsbevuxen grusås och på lämpligt avstånd från verkstaden. Husen varmed dessa tomter skulle bebyggas, äro av samma typer som de bostäder, vilka tidigare uppförts. Och då dessa senare, enligt av utskottet gjorda iakttagelser vid besöket på platsen, måste anses praktiska och för sitt syfte fullt ändamålsenliga har ej heller i detta hänseende Kungl. Maj:ts förvarande förslag givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må för uppförande av *arbetarbostäder å telegrafverket tillhöriga fastigheter i Nynäshamns köping* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

13:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 16) att för inköp för telegrafverkets räkning av fastigheterna Nynäs villastadstomter nr 356 och 389 i Nynäshamns köping om tillhoppa 19,874 kva-

Inköp av
arbetar-
bostäder i
Nynäshamn.

dratfot med därå uppförda byggnader på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 17,300 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 38 och 39 av statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande fastigheter ägas för närvarande av två arbetare vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn och hava enligt avtal med Södertörns fastighetsaktiebolag, från vilket fastigheterna inköpts, bebyggts för att tjäna till bostäder för verkstadsarbetare. Då emellertid vissa in-teckningar i fastigheterna numera av bolaget uppsagts och ägarne icke voro i tillfälle att inbetala desamma, var det att befara, att fastigheterna skulle försälas åt annat håll. För att ej gå miste om fastigheterna såsom arbetarbostäder har telegrafstyrelsen ingripit och preliminärt förvärvat desamma för telegrafverkets räkning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av *fastigheterna Nynäs villastadstomter nr 356 och 389 i Nynäshamns köping* om tillhopa 19,874 kvadratfot med därå uppförda byggnader på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 17,300 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av ungarls-
hotell i
Nynäshamn.

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att för upp-förande för telegrafverkets räkning av ett bostadshus för ogifta arbetare å telegrafverket tillhörig tomt i Nynäshamns köping på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

[17.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 39—41 av statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser att bereda tillgång till bostäder jämväl åt verkstadens ogifta arbetare. Förslaget har närmast tillkommit för att i möjligaste mån begränsa det s. k. inneboendesystemet med alla dess sociala vådor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för uppförande för telegrafverkets räkning av *ett bostadshus för ogifta arbetare å telegrafverket tillhörig tomt i Nynäshamns köping* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor att utgå av lånemedel.

15:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 18) att för inköp för telegrafverkets räkning av tomten nr 9 i kvarteret Vipan i Limhamn på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor.

Inköp av
fastighet i
Limhamn.

[18.]

Av den i ärendet förebragta utredningen, som återfinnes å sid. 41—43 av åberopade statsrådsprotokollet, framgår, att ändamålet med inköpet av ifrågavarande tomt, å vilken telegrafverkets nuvarande station är belägen, är att å densamma uppföra en ny stationsbyggnad, under det att den nuvarande stationslokalen skulle omändras till bostäder åt personal anställd vid stationen. Då rörelsen vid stationen utvecklats så starkt, att den ifrågasatta utvidgningen av stationens lokaler snart torde bliva nödvändig, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av tomten nr 9 i kvarteret Vipan i Limhamn på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor att utgå av lånemedel.

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och i anslutning till vad utskottet under punkt 12:o) av sitt utlåtande nr 60 A anfört, hemställer utskottet,

Utvidgning
av telegraf-
byggnaden i
Sundsvall.

[19.]

att riksdagen må för fortsättande av arbetet med utvidgning av telegrafbyggnaden i Sundsvall på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor att utgå av lånemedel.

17:o) Under hänvisning till vad utskottet uti sitt utlåtande nr 60 A, punkt 13:o), anfört, får utskottet hemställa,

Inköp av
tomt i
Strömsund.

att riksdagen må för gäldande av återstoden av köpeskillingen för en i Strömsunds municipalsamhälle belägen tomt på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 4,500 kronor att utgå av lånemedel.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om höjning av inkomsttiteln »fast upplåning» kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande.

Stations-
byggnad i
Vilhelmina.

[20.]

18:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A, punkt 19:o), yttrat, hemställer utskottet,

att riksdagen må för uppförande av stationsbyggnad i *Vilhelmina*, för en beräknad kostnad av 182,000 kronor, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av arbetar-
bostäder i
Östersund.

[21.]

19:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 22:o), får utskottet hemställa,

att riksdagen må för inköp av det sydligaste av de med »C» betecknade, invid landsvägen till Brunflo i *Östersund* belägna kvarteren, som finnas utmärkta å det av stadsfullmäktige i nämnda stad den 23 april 1918 godkända förslaget till stadsplan för *Östersund*, samt för uppförande därstädes av arbetarbostäder, för en beräknad kostnad av 216,000 kronor, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 118,900 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av arbetar-
bostäder i
Malmö.

[22.]

20:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 23:o), hemställer utskottet,

att riksdagen må för inköp av kvarteret nr 6 inom egnahemsområdet nr 3 i östra förstaden i *Malmö* samt för uppförande därstädes av arbetarbostäder, för en beräknad kostnad av 407,000 kronor, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 247,400 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av arbetar-
bostäder i
Sundsvall.

[23.]

21:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A under punkt 24:o) anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för inköp av kvarteret *Kronan* i *Sundsvall* samt för uppförande därstädes av arbetar-

bostäder, för en beräknad kostnad av 312,000 kronor, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 140,000 kronor att utgå av lånemedel.

22:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till utskottets utlåtande denna dag nr 60 A, punkt 26:o), hemställer utskottet,

Fortsatt
utveckling
av statens
telefon- och
telegraf-
väsende.

att riksdagen må för *fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 15,000,000 kronor att utgå av lånemedel.

[24.]

C. Statens järnvägar.

23:o) Beträffande statens järnvägar har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 25) att för ombyggnad av Varbergs bangård på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 550,000 kronor.

Ombyggnad
av Varbergs
bangård.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 45 och 46 av åberopade statsrådsprotokollet.

[25.]

Till ombyggnad av Varbergs bangård har av 1913 års riksdag beviljats ett anslag av 176,000 kronor. Med hänsyn till de enorma stegringarna i arbets- och materialpriser, som inträffat sedan det kostnadsförslag år 1912 upprättats, vilket låg till grund för anslagsäskandet till 1913 års riksdag, har numera nytt kostnadsförslag uppgjorts för bangårdsombyggnaden med tillämpande av nuvarande prisnivå. Den enligt gällande överenskommelse på statens järnvägar belöpande delen av kostnaderna för hela den anläggning, som skulle komma till utförande, har därvid beräknats till 1,040,000 kronor.

Emellertid har mellan Varberg—Borås järnvägsaktiebolag och statens järnvägar överenskommit att för närvarande utföra endast ett första byggnadsskede av bangårdsombyggnaden, från vilket övergångsskede man kan vid inträffande trafikökning vidare utbygga bangården i avslutning till nämnda större förslag.

För färdigställande av berörda byggnadsföretag i sålunda angiven begränsad omfattning, vilket är nödvändigt för den pågående omlägg-

ningen av bangårdens nya ingångslinje, erfordras ett ytterligare belopp av 550,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *ombyggnad av Varbergs bangård* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 550,000 kronor att utgå av lånemedel.

Ombyggnad av bangården vid Uppåkra. 24:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 26) föreslagit riksdagen att för ombyggnad av bangården vid Uppåkra på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.
[26.]

För ifrågavarande bangårdsombyggnad har av 1918 och 1919 års riksdagar å tilläggsstaterna för nämnda år anvisats sammanlagt 215,000 kronor. Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka beviljande av det nu äskade tilläggsanslaget, får alltså hemställa,

att riksdagen må för *ombyggnad av bangården vid Uppåkra* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor att utgå av lånemedel.

Utvidgning av bangården vid Katrineholm. 25:o) Kungl. Maj:t har (punkt 27) föreslagit riksdagen att för utvidgning av bangården vid Katrineholm på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor.
[27.] Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 47 och 48 av åberopade statsrådsprotokollet.

Med bifall till av Kungl. Maj:t i ämnet gjord framställning har riksdagen för år 1920 anvisat ett reservationsanslag av 220,000 kronor för utvidgning av bangården vid Katrineholm.

Nu äskade anslag utgör konjunkturtillägg till sålunda tidigare anvisade medel.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *utvidgning av bangården vid Katrineholm* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 25,000 kronor att utgå av lånemedel.

26:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 28) föreslagit riksdagen att för anordnande av ny lokal godsbangård i Kristinehamn på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 45,000 kronor.

Ny lokal
gods-
bangård i
Kristine-
hamn.

[28.]

Under erinran att 1919 års lagtima riksdag för ifrågavarande ändamål anvisat sammanlagt 200,000 kronor, får utskottet med tillstyrkande av det nu äskade tilläggsanslaget hemställa,

att riksdagen må för anordnande av *ny lokal godsbangård i Kristinehamn* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 45,000 kronor att utgå av lånemedel.

27:o) Kungl. Maj:t har (punkt 29) föreslagit riksdagen att för utvidgning av bangården vid Gällivare å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 131,000 kronor.

Utvidgning
av ban-
gården vid
Gällivare.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 49 och 50 i statsrådsprotokollet.

[29.]

Då det är av vikt, att den ifrågasatta utvidgningen av bangården vid Gällivare blir utförd, innan den beslutade elektrifieringen av linjen Kiruna—Nattavara genomföres, har utskottet funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må för *utvidgning av bangården vid Gällivare* å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 131,000 kronor att utgå av lånemedel.

28:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och i anslutning till vad utskottet under punkt 29:o) av sitt utlåtande nr 60 A anfört, hemställer utskottet,

Anordnande
av nya sta-
tioner och
mötes-
platser.

[30.]

att riksdagen må för anordnande av *nya stationer och mötesplatser* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 98,900 kronor att utgå av lånemedel.

29:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A, punkt 30:o), yttrat, hemställer utskottet,

Spåranord-
ningar i an-
slutning till
förefintlga
spårssystem.

[31.]

att riksdagen må för utförande av *spåranordningar i anslutning till förefintliga spårssystem* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 645,600 kronor att utgå av lånemedel.

Speciella anläggningar. [32.] 30:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 32:o), får utskottet hemställa,

att riksdagen må för utförande av *speciella anläggningar å bangårdar* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor att utgå av lånemedel.

Omläggning av statsbanelinjen Källered—Lindome. [33.] 31:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 35:o), hemställer utskottet,

att riksdagen må för *omläggning av statsbanelinjen Källered—Lindome* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor att utgå av lånemedel.

Ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå—Charlottenberg. [34.] 32:o) Kungl. Maj:t har (punkt 34) föreslagit riksdagen att för ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå—Charlottenberg på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 190,000 kronor. Under hänvisning till statsrådsprotokollet sid. 51, varav framgår, att det ifrågavarande anslaget utgör konjunkturtillägg till av riksdagen för åren 1918—1920 för ändamålet anvisade medel, tillhopa 900,000 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå—Charlottenberg* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 190,000 kronor att utgå av lånemedel.

Nya och förändrade anläggningar för maskinavdelningens behov vid Krylbo. 33:o) Kungl. Maj:t har (punkt 35) föreslagit riksdagen att för uppförande av ny lokomotivstation vid Krylbo på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

[35.] För uppförande av ny lokomotivstation i Krylbo hava av 1917, 1918 och 1919 års riksdagar beviljats sammanlagt 730,000 kronor, vil-

ket belopp vid sistnämnda riksdag ansågs bliva tillräckligt för anläggningens fullbordande. Ett ytterligare konjunkturtillägg, beräknat till 155,000 kronor, begäres nu.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *uppförande av ny lokomotivstation vid Krylbo* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor att utgå av lånemedel.

34:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 36) föreslagit riksdagen att till utförande av arbeten vid driftverkstäder på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 30,500 kronor.

Drift-
verkstäder.
[36.]

Under hänvisning till statsrådsprotokollet, sid. 52 och 53, varav framgår, att förevarande anslag utgör konjunkturtillägg till av 1918 och 1919 års riksdag för ifrågavarande ändamål anvisade anslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till utförande av arbeten vid *driftverkstäder* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 30,500 kronor att utgå av lånemedel.

35:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A under punkt 40:o) anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för utförande av *tillbyggnad av och diverse anläggningar vid vissa lokomotivstationer* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 97,000 kronor att utgå av lånemedel.

Tillbygg-
nad av
och diverse
anläggning-
gar vid
vissa loko-
motiv-
stationer.
[37.]

36:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A, punkt 41:o), yttrat, hemställer utskottet,

att riksdagen må för *husbyggnader* på tilläggstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 925,700 kronor att utgå av lånemedel.

Husbygg-
nader.
[38.]

Elektrifiering av statsbanelinjen Kiruna—Svartön.

[39.]

37:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 48:o), får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *elektrifiering av statsbanelinjen Kiruna—Svartön* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor att utgå av lånemedel.

Ordnande av brandväsendet vid statens järnvägar.

[40.]

38:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 52:o), hemställer utskottet,

att riksdagen må för *ordnande av brandväsendet vid statens järnvägar* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor att utgå av lånemedel.

Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten.

[41.]

39:o) Under hänvisning till vad utskottet i utlåtande nr 60 A, punkt 53:o), yttrat, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställa,

att riksdagen må såsom *dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Konjunkturtillägg till vissa före år 1918 beviljade anslag.

[42.]

40:o) Kungl. Maj:t har (punkt 42) föreslagit riksdagen, att såsom konjunkturtillägg till vissa före år 1918 av riksdagen beviljade anslag till utförande av nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 2,031,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 54—62 i statsrådsprotokollet.

För täckande av brist, som på grund av under kristiden stegrade arbets- och materialpriser uppkommit å vissa, till utförande av nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar anvisade anslag, beviljade 1917 års riksdag ett reservationsanslag av 1,252,900 kronor. Sedermera har 1918 års lagtima riksdag för samma ändamål under denna grupp beviljat sammanlagt 2,725,000 kronor och 1919 års lagtima riksdag ytterligare sammanlagt 6,657,000 kronor. Sistnämnda

belopp beräknades föregående år vara tillräckligt för slutförande av ifrågavarande arbeten. På grund av därefter ytterligare stegrade byggnadskostnader erfordras emellertid för vissa av dessa arbeten ytterligare tilläggsanslag med nu äskat belopp.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må såsom *konjunkturtillägg till vissa före år 1918 av riksdagen beviljade anslag till utförande av nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 2,031,000 kronor, att utgå av lånemedel.

41:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 43) föreslagit riksdagen att, för anordnande av järnvägsförbindelse mellan de svenska och finska järnvägsnäten, såvitt på Sverige ankommer, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 62—64 i statsrådsprotokollet.

Järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda.

[43.]

Sammanlagt har för denna järnvägsförbindelse anvisats ett belopp av 5,200,000 kronor, vilket belopp föregående år beräknades vara tillräckligt för arbetenas färdigställande, dock fränsett vissa arbeten å spårsystemet vid Haparanda station, vilka tills vidare skulle anstå.

Det nu äskade beloppet utgör på grund av sedermera inträffade prisstegringar erforderligt tilläggsanslag.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka det nu begärda tilläggsanslaget, får hemställa,

att riksdagen må för anordnande av *järnvägsförbindelse mellan de svenska och finska järnvägsnäten*, såvitt på Sverige ankommer, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor att utgå av lånemedel.

42:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framlagda anslagsäskande och under hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 54:o, hemställer utskottet,

Statsbanan Sveg—Brunflo.

[44.]

att riksdagen må till fortsättning av *statsbanan Sveg—Brunflo* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett

reservationsanslag av 2,500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Inlands-
banan mel-
lan Volgsjön
och Gälli-
vare.

[45.]

43:o) Under hänvisning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A, punkt 56:o, anfört, får utskottet hemställa,

a) att riksdagen må till fortsättning av *inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 1,900,000 kronor att utgå av lånemedel.

b) att herr E. Hages m. fl. motion II: 56, i vad den avser anslag å tilläggsstat för år 1920 till tvärbanan Jörn—Gubblijaure icke må vinna riksdagens bifall.

Statsbanan
Umeå—
Holmsund.

[46.]

44:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 59:o, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till fortsättning av *statsbanan Umeå—Holmsund* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor att utgå av lånemedel.

Mark-
förvärv.

[47.]

45:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 61:o, hemställer utskottet,

att riksdagen må för *inköp av mark, som erfordras för utvidgning av vissa järnvägsstationer och för blivande dubbelspårordningar*, på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor att utgå av lånemedel.

Rullande
materiel.

[48.]

46:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A, punkt 62:o, anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för anskaffning av *rullande materiel vid statens järnvägar* på tilläggsstat för år

1920 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor att utgå av lånemedel.

47:o) Under hänvisning till vad utskottet i utlåtande nr 60 A, punkt 63:o, yttrat, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställa,

Införande
av genom-
gående
tryckluft-
broms.

att riksdagen må för införande av *genomgående tryckluftbroms beträffande statens järnvägars rullande materiel* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor att utgå av lånemedel.

[49.]

D. Statens vattenfallsverk.

48:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 66:o, får utskottet hemställa,

Ombygg-
naden av
Södertälje
kanal.

att riksdagen må för fortsättande av arbetena med *Södertälje kanals ombyggnad* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 1,100,000 kronor att utgå av lånemedel.

[50.]

49:o) Kungl. Maj:t har (punkt 51) föreslagit riksdagen att såsom konjunkturtillägg till tidigare beviljade anslag för utbyggnad av Porjus kraftstation å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Konjunkt-
urtillägg
till tidigare
beviljade
anslag för
utbyggnad
av kraft-
stationen
vid Porjus.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 66 och 67 av åberopade statsrådsprotokollet.

[51.]

För fullbordande av Porjus kraftstations första utbyggnad genom insättande av ett nytt trefasaggregat i kraftstationen, utöver förut befintliga tre maskinaggregat jämte ett sådant, avsett till reserv, beviljade 1916 års riksdag ett anslag av 775,000 kronor.

Vidare anvisade 1917 och 1918 års riksdagar för en andra utbyggnad av Porjus kraftstation, innefattande utförande av byggnadsarbeten och anskaffande av generator m. m. för installation av ytterligare ett maskinaggregat (nr 6), sammanlagt 1,925,000 kronor.

Med anledning av de prisstegringar, som därefter ägt rum, anmälde vattenfallsstyrelsen i slutet av år 1918, att nämnda anslag icke vore

tillräckliga för arbetenas fullbordande. På grund av den fördyring, som redan kunnat konstateras, hade beräknats, att ett fyllnadsanslag av minst 800,000 kronor komme att erfordras, varav omkring 500,000 kronor för fullbordande av kraftstationens första utbyggnad och resten för den andra utbyggnaden i dess hittills beslutade omfattning.

Med bifall till Kungl. Maj:ts framställning i ämnet beviljade där-
efter 1919 års lagtima riksdag såsom konjunkturtillägg till tidigare beviljade anslag för utbyggnad av Porjus kraftstation å tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 800,000 kronor. Enligt vad nu an-
mälts, erfordras för fullbordande av hittills beslutade utbyggnader ett ytterligare belopp av 500,000 kronor.

Utskottet får, med tillstyrkan till Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställa,

att riksdagen må såsom konjunkturtillägg till tidigare beviljade anslag för utbyggnad av Porjus kraftstation å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Andra ut-
byggnaden
av kraft-
stationen
vid Porjus.

50:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom fram-
ställda förslag och i anslutning till vad utskottet uti utlåtande nr 60 A,
punkt 70:o, anfört, hemställer utskottet,

[52.]

att riksdagen må för andra utbyggnaden av Porjus kraftstation på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 1,050,000 kronor att utgå av lånemedel.

Kraft-
stationen
vid Har-
språnget.

51:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och
med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 71:o, får ut-
skottet hemställa,

[53.]

att riksdagen må för första utbyggnaden av en kraftstation vid Harsprånget på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor, att användas enligt i statsrådsprotokollet över civilärenden den 7 januari 1920 angivna grunder och att utgå av lånemedel.

Stora Lule
älvs regle-
ring.

52:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom fram-
ställda förslag och under hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A,
punkt 72:o, får utskottet hemställa,

[54.]

att riksdagen må för *Stora Lule älvs reglering* å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 1,400,000 kronor att utgå av lånemedel.

53:o) Kungl. Maj:t har (punkt 55) föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att den besparing av 86,645 kronor 49 öre, som uppkommit å det av 1916 års riksdag för upprensning av Masurforsen anvisade anslag, må användas till täckande av brist i de av riksdagen beviljade medel för anläggning av statens kraftstation vid Älvkarleby.

Älvkarleby
kraft-
station.
[55.]

dels ock för sistnämnda ändamål på 1920 års tilläggsstat anvisa ett förslagsanslag, högst, 205,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 68 och 69 av åberopade statsrådsprotokollet.

För anläggande av statens nu färdiga kraftstation vid Älvkarleby har riksdagen för åren 1912—1915 anvisat tillhoppa 9,210,000 kronor. Vidare har 1916 års riksdag för upprensning av den nedanför kraftstationen belägna Masurforsen anvisat ett anslag av 600,000 kronor. Vattenfallsstyrelsen har nu anmält, att å sistnämnda anslag uppstått en besparing av 86,645 kronor 49 öre samt att anläggningskostnaden för ifrågavarande kraftstation, kostnaden för Masurforsens upprensning ej inberäknad, ökats med cirka 291,000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att den besparing av 86,645 kronor 49 öre, som uppkommit å det av 1916 års riksdag för upprensning av Masurforsen anvisade anslag, må användas till täckande av brist i de av riksdagen beviljade medel för anläggning av *statens kraftstation vid Älvkarleby*,

b) för sistnämnda ändamål på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 205,000 kronor att utgå av lånemedel.

54:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 73:o, får utskottet hemställa,

Kraft-
stationen
vid Motala.

att riksdagen må för första utbyggnaden av *statens kraftstation vid Motala* på tilläggsstat för år 1920

[56.]

anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor att utgå av lånemedel.

Förlagskapital för anskaffning av bränsle för Västerås ångkraftstation.

55:o) Kungl. Maj:t har (punkt 57) föreslagit riksdagen, att för ökning av förlagskapitalet för anskaffande av bränsle för Västerås ångkraftstation på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid 70—72 av åberopade statsrådsprotokollet.

[57.]

Till förlagskapital för anskaffande av bränsle för ångkraftstationen vid Västerås har dels 1917 års riksdag för år 1918 anvisat 700,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 620,000 kronor, dels ock 1918 års lagtima riksdag anvisat på tilläggsstat för samma år 250,000 kronor samt för år 1919 likaledes 250,000 kronor.

Av förenämnda anslag å 700,000 kronor avsågs ett belopp av 450,000 kronor för upptagning och beredning genom vattenfallsstyrelsens försorg av torv för eldning i ångkraftstationen samt återstoden, 250,000 kronor, för anskaffande i övrigt av ett reservförråd av bränsle för densamma. De av 1918 års lagtima riksdag beviljade medlen avsågos dels för möjliggörande av ökad torvanskaffning för kraftstationen, dels ock för anskaffande av erforderlig mängd stenkolk, varför kostnaden med dåvarande priser avsevärt överstego vad som beräknats.

För att vid ångkraftstationen skall kunna produceras större mängd ångkraft, varav behov särskilt föreligger vid den nuvarande ringa vattentillgången i Dalälven, erfordras stenkolseldning. Då den nu tillgängliga kolkvantiteten befunnits otillräcklig, torde en ökning av förlagskapitalet för bränslereserv vara erforderlig.

Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må för ökning av förlagskapitalet för anskaffande av bränsle för Västerås ångkraftstation på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Distributionsanläggningar för statens kraftverk.

56:o) I anslutning till vad utskottet i utlåtande nr 60 A, punkt 74:o, anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å de av herrar J. Pålsson och P. H. Sjöblom i ämnet väckta motioner, i vad de skilja

[58.]

sig från Kungl. Maj:ts förslag, må för utförande av *distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten för statens kraftverk* på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor att utgå av lånemedel.

57:o) Under hänvisning till vad utskottet under punkt 75:o av sitt utlåtande nr 60 A i ämnet anfört får utskottet, i enlighet med Kungl. Maj:ts i särskild proposition nr 276 därom framställda förslag, nu hemställa,

Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar.

att riksdagen må å tilläggsstat för år 1920 till *inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar* anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om höjning av inkomstiteln »fast upplåning» kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande.

58:o) Kungl. Maj:t har (punkt 59) föreslagit riksdagen att å tilläggsstat för år 1920 till förstärkning av rörelsekapitalet för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning anvisa ett reservationsanslag av 1,700,000 kronor.

Statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning.

[59.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 72—82 av åberopade statsrådsprotokollet.

Med det nästlidet år fattade beslutet, att köpeskillingarna för tomter och områden m. m., som försålles från de statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning tillhörande egendomar, skulle ingå till en gemensam fond, avsågs bland annat att möjliggöra, att medel skulle finnas tillgängliga för anordnande av nya bostads- och industriområden å sådana egendomar, i den mån detta bleve erforderligt. De medel, vilka influtit vid försäljning av tomter m. m. inom äldre områden, skulle nämligen kunna användas för iordningställande av nya. Till följd av den starka prisstegringen och vissa andra omständigheter hava emellertid fondens medel befunnits otillräckliga för sitt ändamål.

Vad som särskilt gjort, att tillskott behöves till den till fastighetsförvaltningen hörande fonden, äro de stora kostnader, som äro förenade med anordnandet av bostads- och industriområden i Porjus. Och för andra ändamål har det i fonden ingående kapitalet redan måst tagas i anspråk i en sådan utsträckning att ensamt av denna orsak en förstärkning av fonden synts oundgängligen av behovet påkallad.

Särskilt anslag har därför ansetts böra äskas för förstärkning av fastighetsförvaltningens rörelsekapital, vilket anslag skulle utgå av lånemedel.

Då det emellertid icke ansetts uteslutet, att genom framdeles ökade tomtförsäljningar den till fastighetsförvaltningen hörande fonden skall uppnå sådan storlek, att det nu behöfliga beloppet kan återbetalas, har anslaget befunnits böra uppföras under rubriken »Tillfällig upplåning».

Utskottet, som med hänsyn till den i ärendet lämnade utredningen anser sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må å tilläggsstat för år 1920 till förstärkning av rörelsekapitalet för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning anvisa ett reservationsanslag av 1,700,000 kronor att utgå av tillfälliga lånemedel.

Inventarier
för statens
vattenfalls-
verk.

[60.]

59:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 76:o, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till inventarier för statens vattenfallsverk å tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Uppförande
av bostads-
hus åt sta-
tens vatten-
fallsverks
personal
m. m.

[61.]

60:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till utskottets utlåtande nr 60 A, punkt 77:o, hemställer utskottet,

att riksdagen må för uppförande av bostadshus åt statens vattenfallsverks personal m. m. på tilläggsstat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Stockholm den 23 april 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Svartz, J. Nilsson i Skottlandshus, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist och C. I. Asplund samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, J. Jönsson i Revinge, P. Nilsson i Bonarp, S. Bengtsson i Norup, P. B. Nilsson i Landeryd, W. Bäckström, J. Erlansson, A. J. Andersson i Gävle, O. Nilsson i Örebro, S. E. J. Lübeck, E. Andersson i Prästbol och S. E. Ljungqvist.